Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀφιλόκαλος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.
Τὸ μεταγν. ἐπίθ. *ἀφιλόκαλος*.
Ὁ μὴ ἀρεσκόμενος εἰς τὸ ὡραῖον, ὁ μὴ φιλόκαλος, ἀκαλαίσθητος: *Ἀφιλόκαλη γυναῖκα*. Ἀντίθ. *φιλόκαλος*.

ἀφιλοξενία ἡ, λόγ. σύνηθ.
Τὸ μεταγν. οὐσ. *ἀφιλοξενία*.
Τὸ νὰ εἶναι κάνεὶς ἀφιλόξενος. Ἀντίθ. *φιλοξενία*.

ἀφιλόξενος ἐπίθ. λόγ. κοιν.
Τὸ μεταγν. ἐπίθ. *ἀφιλόξενος*.
1) Ὁ μὴ ἀγαπῶν ἢ μὴ περιποιούμενος τοὺς ξένους: *Ἄνθρωπος ἀφιλόξενος. Γυναῖκα ἀφιλόξενη.* **2)** Ἐπὶ τόπου, ὁ κατοικούμενος ὑπὸ ἀφιλοξένων: *Τόπος ἀφιλόξενος*.
Ἀντίθ. *φιλόξενος*.

ἀφιλοπροσωπία ἡ, Ζάκ.—*Λεξ.* Δημητρ.
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀφιλοπρόσωπος*.
Εὐθύτης, ἀκεραιότης χαρακτῆρος, ἀμεροληψία. Ἀντίθ. *φιλοπροσωπία*.

ἀφιλοπρόσωπος ἐπίθ. Ζάκ.—*Λεξ.* Δημητρ.
Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-*, τοῦ ἐπιθ. *φίλος* καὶ τοῦ οὐσ. *πρόσωπο*.
Εὐθύς, ἀκέραιος τὸν χαρακτῆρα, ἀμερόληπτος. Ἀντίθ. *φιλοπρόσωπος*.

ἄφιλος ἐπίθ. Πόντ.
Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἄφιλος*.
Ὁ στερούμενος φίλων.

ἀφιλοτιμία ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν.)
Τὸ ἀρχ. οὐσ. *ἀφιλοτιμία*.
Ἔλλειψις φιλοτιμίας, ἀναισθησία περὶ τὰς ὑποχρεώσεις, μικροπρέπεια: *Ἀφιλοτιμία ποῦ τὴν ἔχει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος! Ἡ ἀφιλοτιμία του δὲ λέγεται!* Ἀντίθ. *φιλοτιμία*.

ἀφιλότιμος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν.) *ἀφ'λότ'μους* βόρ. ἰδιώμ. *ἀφιλόκιμε* Τσακων.
Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἀφιλότιμος*.
Ὁ μὴ ἔχων συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεών του, ὁ ἀδιαφορῶν διὰ τὴν περὶ αὐτοῦ γνώμην τῆς κοινωνίας καὶ καθόλου ἀναίσθητος, μικροπρεπής, χυδαῖος ἔνθ' ἀν.: *Ἀπὸ ἄνθρωπο ἀφιλότιμο τί καλὸ περιμένεις; Ὑπάλληλος ἀφιλότιμος* κοιν. Πολλάκις χρησιμοποιεῖται ἡ λέξις χάριν παιδιᾶς ἄνευ κακῆς σημασίας: *Βρέ, ἀφιλότιμε, γιατί δὲν ἔρχεσαι νὰ μᾶς βλέπῃς; Βρὲ τὸν ἀφιλότιμο, τί ἔκαμε!* κοιν. Ἄλλοτε πάλιν εὐχρηστεῖ τὸ ἐπίθετον εἰς ἐπιφωνήσεις θαυμαστικάς: *Βρὲ τὴν ἀφιλότιμη, ὄμορφη ποῦ εἶναι! Βρὲ τὸ ἀφιλότιμο, ἐξυπνάδα ποῦ τὴν ἔχει!* Ἀντίθ. *φιλότιμος*.

ἀφιλοχρήματος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.
Τὸ μεταγν. ἐπίθ. *ἀφιλοχρήματος*.
Ὁ μὴ ἀγαπῶν πέραν τοῦ δέοντος τὰ χρήματα, ὁ μὴ φιλοχρήματος. Ἀντίθ. *φιλάργυρος, φιλοχρήματος*.

ἀφίνω κοιν. καὶ Καππ. (Ποτάμ. Σινασσ. Τελμ. Φλογ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ματζούκ. Νικόπ. Οἰν. Ὄφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) *ἀφίνου* βόρ. ἰδιώμ. καὶ Τσακων. *ἀφίν-νω* Ἀπουλ. Ἰκαρ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Κύπρ. κ.ἀ. *ἐφίν-νω* Ἀπουλ. *ἀβίν-νω* Χίος (Πυργ.) *ἀίν-νω* Κύπρ. *βαῖνω* Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον. κ.ἀ.) *'φίνω* Ἀστυπ. Θρᾴκ. (Σαρεκκλ. Σκοπ.) Κάλυμν. Κῶς Ρόδ. Σύμ. Τῆλ. κ.ἀ. *'φίν-νω* Ἀπουλ. Παρατ. *ἄφινα* κοιν. *ἔφινα* Σέριφ. *ἔφιν-να* Κύπρ. *ἤφινα* πολλαχ. *ἤφ'να* Θρᾴκ. *ἀφίνισκα* Καππ. (Σινασσ.) *ἐφίνισκα* Πόντ. (Οἰν.) Ἀόρ. *ἄφησα* κοιν. *ἄφ'σα* βόρ. ἰδιώμ. *ἔφησα* Κύθν. κ.ἀ. *ἀφῆκα* σύνηθ. καὶ Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) Καππ. Πόντ. (Τραπ. κ.ἀ.) Τσακων. *ἄφηκα* σύνηθ. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. *ἄφ'κα* βόρ. ἰδιώμ. *ἐφῆκα* Τῆλ. Πόντ. (Κερασ. Ματζούκ. Τραπ.) *ἔφηκα* Καλαβρ. (Μπόβ.) Σύμ. κ.ἀ. *ἐφέκα* Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ. κ.ἀ.) *ἤφησα* Νάξ. κ.ἀ. *ἤφηκα* Κίμωλ. Κρήτ. Σίφν. κ.ἀ. Προστ. *ἄφες* Θεσσ. Καππ. Πάτμ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Σίφν. κ.ἀ. *ἄφησον* Πόντ. *ἄφησο* Πόντ. (Ὄφ.) *ἄφ'σον* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) *ἄφ'σιν* Πόντ. (Χαλδ.) *ἄφησε* κοιν. *ἄφ'σε* Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Πόντ. (Τραπ.) *ἄφ'σι* βόρ. ἰδιώμ. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) *ἄφησ'* Ἴων. (Κρήν.) Κρήτ. Νίσυρ. Πελοπν. Πόντ. (Τραπ.) Ρόδ. κ.ἀ. *ἄφ'σ'* Ἤπ. Κύπρ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) κ.ἀ. *ἄφ'σις* Μακεδ. *ἀφ'σὶς* Θεσσ. (Καρδίτσ.) *ἄψε* Πελοπν. (Ἠλ. Λάστ.) *ἄψ* Πόντ. (Κερασ.) *ἄφηε* Καλαβρ. (Μπόβ.) *ἄφη* Καλαβρ. (Μπόβ.) *ἄφε* Πόντ. *ἄφ'* Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Λακων. Σουδεν. Τρίκκ.) Σάμ. κ.ἀ. *ἄησε* Ρόδ. *ἄησ'* Θήρ. Κάρπ. Κάσ. Κίμωλ. Κύπρ. Ρόδ. Χίος (Πυργ.) κ.ἀ. *ἄσε* κοιν. *ἄσι* βόρ. ἰδιώμ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ.) *ἄσι* Πελοπν. (Μεγαλόπ.) *ἄσ'* κοιν. *ἄσου* Κρήτ. *ἄες* Σίφν. *ἄ* Σίφν. *ἄφ'κι* Μακεδ. κ.ἀ. *'φσὲ* Θρᾴκ. (Ἀδριανούπ. Σουφλ.) Ἀπαρ. *ἀφήσειναι* Πόντ. (Ὄφ. Σαράχ.) *ἀφήσ'ναι* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) *ἀφήσ'ναιν* Πόντ. (Χαλδ.) *ἀφησεῖναι* Πόντ. (Κερασ.) *ἀφησεῖν'* Πόντ. (Κερασ.) *ἀφησέσ'ναι* Πόντ. *ἀφεσεῖναι* Πόντ. (Κερασ.) *ἀφεσεῖν'* Πόντ. (Κερασ.) *ἀφήκγει* Καλαβρ. (Μπόβ.) Μετοχ. *ἀφίνοντας* κοιν. *ἀφίντα* Τσακων. *ἀφήκοντα* Καλαβρ. (Μπόβ.) *'φήκοντα* Ἀπουλ. (Καλημ.) Παθ. *ἀφισκοῦμαι* Πόντ. (Κερασ. Ὄφ.) Ἀπαρ. *ἀφεθῆναι* Πόντ. (Κερασ.) *ἀφεθῆν'* Πόντ. (Κερασ.) Μετοχ. *ἀφειμένος* κοιν. *ἀφ'μένους* πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. *ἀφισμένος* σύνηθ. *ἀφισμένους* Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. *ἀφίω*, ὃ ἐκ τοῦ ἀρχ. *ἀφίημι*. Πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 288. Οἱ παρατ. *ἀφίνισκα* Σινασσ. καὶ *ἐφίνισκα* Οἰν. εἶναι τοῦ ρ. **ἀφινίσκω*.

1) Ἀπολύω τι ἐκ τῶν χειρῶν, παύω νὰ κρατῶ τι κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον. Ποτάμ. Σινασσ. Τελμ. Φλογ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ματζούκ. Οἰν. Ὄφ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: *Ἄφησ' αὐτὰ ποῦ κρατᾷς. Μὴ τ' ἀφήσῃς ἀπ' τὰ χέρια σου, βάστα τα σφιχτά. Ἄφησε τὰ πόδια κ' ἔπιασε τὰ χέρια του. Ἄφησε τὸ χέρι καὶ τὸν ἔπιασε ἀπ' τὰ μαλλιὰ* κοιν. *Εἶχε 'φήκοντα τὸ φορτὶ* Καλημ. || Ἄσμ.

Ἄφησ' με, Χάρε, ἀφ' τὰ μαλλιὰ καὶ πιάσε μ' ἀφ' τὸ χέρι
καὶ δεῖξε μου τὴν τέντα σου κ' ἐγ' ἀπατός μου πάω

Κρήν. Ἀντίθ. *βαστῶ, κρατῶ*. **β)** Ἐν γενικωτάτῃ ἐννοίᾳ παύω νὰ ἔχω ἢ κατέχω ἢ κωλύω ἢ ἐμποδίζω τι, παύω νὰ ἐξουσιάζω τι ἢ ὁπωσδήποτε νὰ ἐξασκῶ ἐπίδρασιν ἐπί τινος, ἀφίνω ἐλεύθερον, ἐπιτρέπω, δὲν κωλύω κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον. Ποτάμ. Σινασσ. Τελμ. Φλογ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ματζούκ. Οἰν. Ὄφ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: *Ἀφίνω τὸ παιδὶ νὰ παίζῃ. Ἀφίνω τὰ ζῷα νὰ βόσκουν λεύτερα. Δὲ μ' ἀφίνουν οἱ στενοχώριες - τὰ βάσανα - οἱ πόνοι* κττ. *Ἀφησέ με νὰ κοιμηθῶ - νὰ μιλήσω - νὰ περάσω - νὰ φάγω - νὰ φύγω* κττ. *Ἤθελα νὰ σὲ πάρω μαζί μου, μὰ δὲν μ' ἄφησαν ἄλλοι. Δὲν τὸν ἄφησ' ὁ Χάρως νὰ χαρῇ τὰ γεγάτα του. Τὸν ἄφησαν τὸν κλέφτη νὰ φύγῃ* κοιν. *Ἄσου νὰ περάσω - νὰ φάω* κττ. Κρήτ. *Ἄ νὰ περάσω* Σίφν. || Φρ. *Ἄφησέ με νὰ σ' ἀφήσω* (ἐπὶ συμβιβασμοῦ, συνθηκολογήσεως κττ. ἐπὶ ἴσοις ὅροις). *Τὸν ἀφίνω, μὰ δὲ μ' ἀφίνει* (ἐπὶ δυσαπαλλάκτου κακοῦ ἀνθρώπου). *Τ' ἀφίνω, μὰ δὲ μ' ἀφίνει* (ἐπὶ δυσαπαλ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ